

La poetessa Montserrat Vayreda va batejar Miquel Duran com el *pintor de les Preses*, i des de llavors ell s'ha definit sempre així. Tot i que li interessien altres temàtiques paisatgístiques, aquesta població garrotxina i els seus entorns són un tema recurrent en el pintor, que també ha tingut un paper destacat en moltes de les iniciatives culturals que s'hi han dut a terme.

Miquel Duran,

l'autodidacte pintor de les Preses

JOAN SALA > TEXT

SALVADOR COMALAT > FOTOS

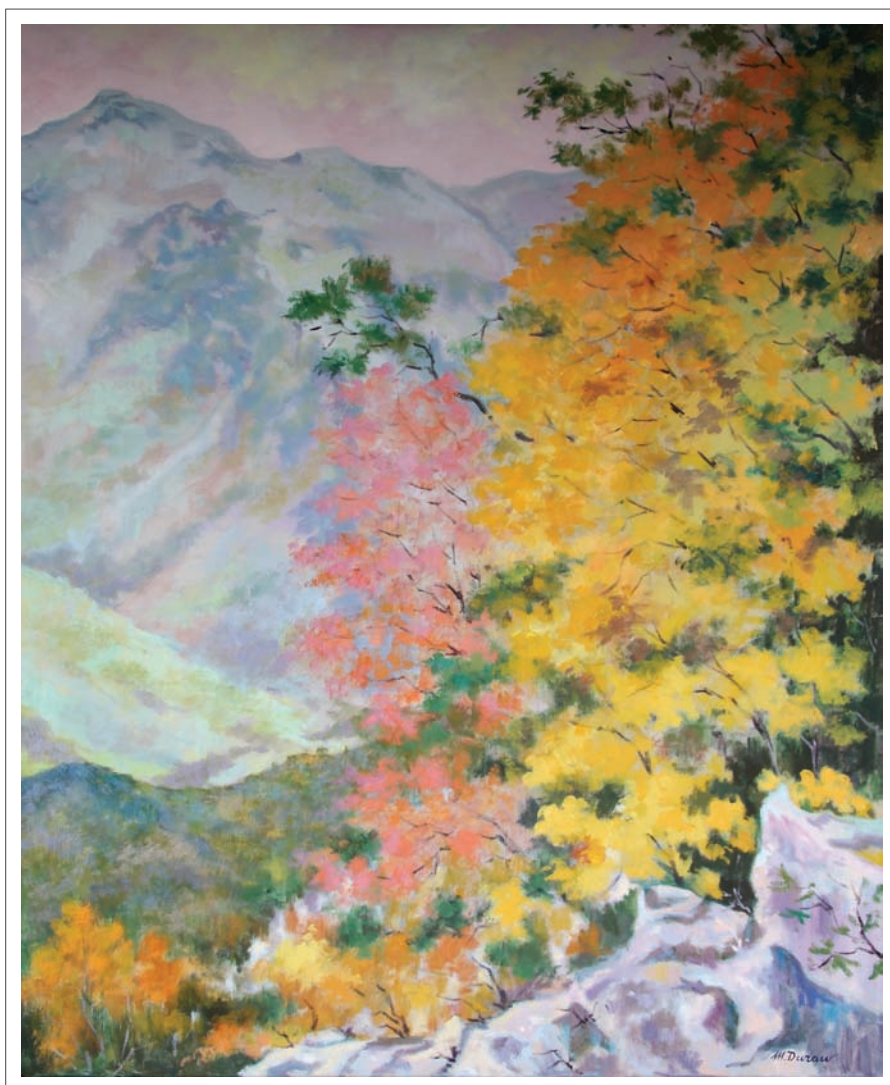
Al cor de la població, a tocar de l'ajuntament de les Preses, el pintor hi té la casa i l'estudi. L'escala d'accés al segon pis, on viu, està plena de quadres, com també totes les parets de la seva llar. Un moble de l'entrada mostra objectes d'una afeció que li ve de lluny: l'arqueologia. Al final del passadís, davant per davant de la serralada de Murrià, hi ha l'estudi, molt polit i ben endreçat. Aquest és l'espai que hem escollit per a l'entrevista.

A la paret de davant nostre hi ha un dibuix emmarcat que representa Joan Sibeques, amb les seves inseparables ulleres fosques. Duran considera que el pintor empordanès va ser qui més el va motivar en la seva etapa de formació, i que a partir d'aquest mestre la seva obra va experimentar un canvi, tant formalment –va passar de pintar paisatges a fer figures i bodegons– com cromàticament, amb una paleta que es va endolcir amb tonalitats càlides, gosaria dir mediterrànies. Després, el

paisatge ha tornat a ser la seva temàtica preferida, però la calidesa de les gammes noves ha estat present sempre més en la seva paleta.

De quan era infant recorda que un dia el mestre de primària de les Preses –tot i que Duran és nascut a Barcelona, el 1939, des de petit viu a la Garrotxa– va portar la seva capsa de pintures a l'oli per ensenyar-la a l'hora del pati. Era la primera vegada que veia els estris d'un pintor afeccionat. Els va ensenyar els tubs i els pinzells, els colors i les seves barreges, l'aiguarràs i les espàtules. Sembla que es va quedar sol amb el mestre, ja que els seus companys, després d'uns primers moments d'interès, van preferir anar a xutar la pilota, cosa normal a dotze o tretze anys, que és quan situa l'escena.

Aquest encontre considera que va ser, possiblement, el tret de sortida del futur pintor, ja que la tècnica de l'oli és la que ha emprat habitualment. Un parell d'anys més tard va acudir a l'acadè-

Bassegoda. 2010.
Oli sobre tela. 92 x 73 cm.

mia que Lluís Carbonell tenia a Olot, i va assistir a les seves classes fins que va anar a fer la mili. Entretant es va presentar als concursos «provincials» que organitzaven les autoritats de l'època, i l'any 1958 va obtenir una beca per fer una estada a Madrid, on va conèixer una visió diferent de la pintura i va tenir la possibilitat de visitar els museus de la capital.

A Figueres, on el van destinar els militars per fer el «servei», va assistir a les classes que feia Sibeques, pel qual té una gran estima i admiració. L'estada en aquesta ciutat el va ajudar a entrar en contacte amb diferents empordanesos amb els quals sempre va continuar relacionat, com Montserrat Vayreda –que durant anys li va suggerir els títols dels seus quadres–, Fages de Climent o Carme Guasch, que han

> Té una gran estima i admiració per Joan Sibeques, que afirma que va ser el mestre que més el va motivar en la seva etapa de formació

fet textos sobre el pintor i han escrit, sovint de forma poètica, de la seva plàstica. Li agrada esmentar els «amics entranyables», en paraules seves, entre els quals, a més dels anteriors, hi situa Emília Xargay, Isidre Vicens, Oliva Prat i una llarga relació d'olotins. Li agrada sentir-se acotxat per ells.

Encara que en tornar a casa seva va començar a assistir a les classes de l'Escola de Belles Arts d'Olot, l'estada a terres empordaneses va ser profitosa, tant pel mestre com pel treball personal de reflexió entorn del fet artístic. Tot i les recomanacions de Sibeques, que li deia que sense el color negre no es podia pintar, ell n'ha prescindit gairebé de forma absoluta. En canvi, conserva el costum que va aprendre del mestre de tacar de gris la tela abans de pintar.

Fins a la dècada dels anys setanta va treballar en un taller de sants olotí, que va anar deixant per dedicar-se només a la pintura, la seva única activitat des de fa anys.

Parla amb entusiasme de la seva pintura, que és quasi exclusivament paisatgística, ja que si bé li agrada di-

Arbust. 2005.
Oli sobre tela. 81 x 54 cm.

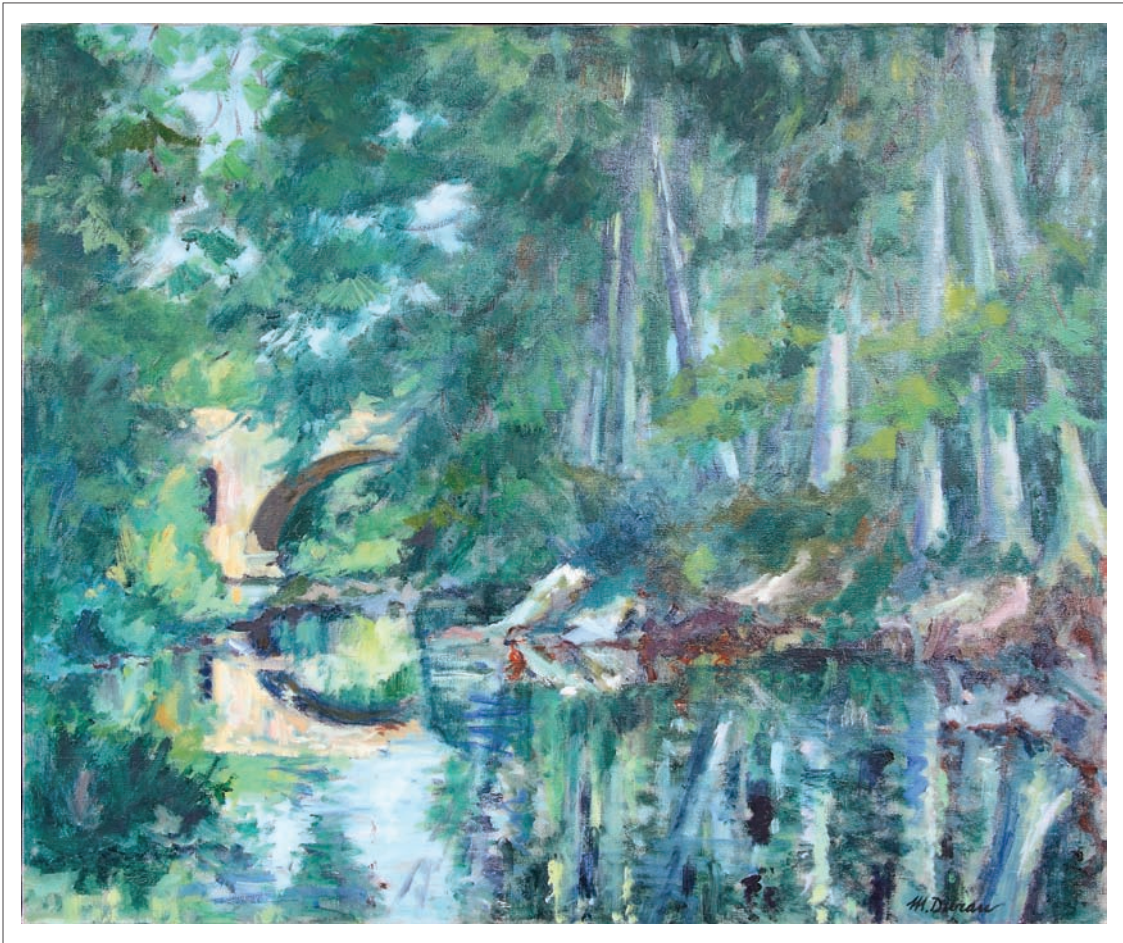
buixar model nu femení, i comenta que ho fa periòdicament, és part desconeguda de la seva obra, i altres gèneres pictòrics, com els bodegons, són molt minoritaris en la seva producció. Guarda amb reverència els trofeus i els reconeixements, que té repartits sobre els mobles de casa seva, i té a disposició nostra la tirallonga de guardons que ha obtingut, de les moltes exposicions on ha participat i de les publicacions que han parlat d'ell. L'ordre del seu estudi, que deia a l'inici, es veu igualment en els seus papers i en el seu dia a dia.

Tot i les influències externes, comunes en tothom, Miquel Duran és un autodidacte, que s'ha anat formant i treballant calladament, obrint-se un camí a partir de l'atenta observació del seu entorn. Sense cap trencament formal amb la tradició pictòrica, hi ha

> El paisatge ha estat la seva temàtica preferida, copsat en diferents èpoques de l'any, tot i que en la seva obra abunden les tonalitats càlides tardorals

introduït una visió personal del color, utilitzant preferentment una paleta amb tonalitats càlides i festives, on abunden els grocs rutilants, els torrats i els morats ben entonats. Hi ha composicions amb arbres de tots colors, uns verds esponerosos, molts de tardorencs i també d'hivernals; pinta rabasses, una temàtica aparentment poc atractiva i no gaire representada; té camps primaverals i altres de coberts de neu, amb riques gammes cromàtiques i amb llums estiuenques que ho inunden tot. Però té, sobretot, múltiples visions de les Preses, en totes les èpoques de l'any i amb perspectives diferents, copsant detalls de la seva arquitectura o amb la població vista de conjunt des de dalt de la serralada de Murrià, junt amb una bona part de la plana d'en Bas i sense ni un pam de

Pont de Sant Roc.
1987. Oli sobre tela. 54 x 63 cm.

> Sense cap trencament formal amb la tradició pictòrica, hi ha introduït una visió personal del color

cel. Tot i que ha pintat tots els pobles de la Garrotxa, la seva població és la seva temàtica preferida. No en va té l'antonomàsia de *pintor de les Preses*, per la qual és conegut.

Un activista cultural

Per a la població, Duran ha estat un vilatà modèlic, ja que ha col·laborat en moltes de les iniciatives populars i culturals que s'hi han generat. Entre altres coses ha estat el president del Centre Cultural, una institució viva i dinàmica, però s'ha de destacar sobretot que ha estat el fundador i mestre de l'Escola de Plàstica, per on han passat uns quants centenars d'alumnes en els seus més de vint anys de funcionament. El seu alumnat, explica, ha variat amb els anys, ja que al principi eren majoritàriament nens i nenes

d'edat escolar, i ara pràcticament tot són adults, amb els quals pot fer una feina diferent i complementària a les classes, com són les sortides de caire cultural, que el porten a visitar centres artístics i exposicions a diferents llocs.

A les aules, a més de dibuixar i pintar també fan pessebres, una altra de les seves afeccions. Al llarg dels anys ha

confeccionat molts diorames, on es representen els pobles i les ermites de la zona. Comenta que fer aquests diorames resulta molt pedagògic, ja que comporta un bon procés des d'un punt de vista docent. Primer s'ha d'esbossar amb poques línies una idea, que els dies següents es va perfilant. Un cop definida, cal dibuixar la perspectiva del conjunt, que és una pauta imprescindible per fer la maqueta. Tot seguit es plantegen els problemes de la il·luminació, del modelatge de les figures, de pintar el conjunt... És una feina que inclou diferents disciplines dins de la creació artística, i que considera molt pedagògiques.

L'activitat del pintor, tot i els seus setanta-un anys, és excel·lent. Desitgem que continuï així molts anys.

Joan Sala i Plana